

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2Tos/100/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123011871
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Eliaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3123011871.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Eliaša a sudcov JUDr. Mariána Dunčka a JUDr. Milana Straku, v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v Prištine, Kosovo, trvale bytom C., D. E. X/XX, F., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Dubnica nad Váhom, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 28. augusta 2024 prejednal sťažnosť prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín, ktorú podal proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 7Pp/54/2023 zo dňa 28.05.2024 a jednomyselne takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť prokurátora zamietá, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Rozsudkom v tom čase Okresného súdu Bratislava II, sp. zn. 1Tk/1/2017 zo dňa 12.09.2018 bol A. B. odsúdený pre trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného do 31.12.2005, sčasti dokonanej a sčasti v štádiu pokusu podľa § 8 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného do 31.12.2005 k trestu odňatia slobody vo výmere 10 rokov so zaradením na jeho výkon do II. nápravno-výchovnej skupiny.

Uznesením súdu prvého stupňa bol odsúdený A. B. podľa § 66 ods. 1, ods. 2 a § 67 ods. 1 Trestného zákona (ďalej len „Tr. zák.“) v spojení s § 415 ods. 1 Trestného poriadku (ďalej len „Tr. por.“) podmienčne prepustený z výkonu vyššie uvedeného trestu. Podľa § 68 ods. 1 Tr. zák. mu bola určená skúšobná doba v trvaní 5 rokov.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote prokurátor sťažnosť, zahŕňiac ju do zápisnice o verejnom zasadnutí ihneď po jeho vyhlásení. V písomných dôvodoch sťažnosti uviedol, že dôvodom sťažnosti je predovšetkým absencia materiálnej podmienky pre podmienčne prepustenie spočívajúce v zákonnej požiadavke vedenia riadneho života zo strany odsúdeného. Podľa hodnotenia ústavu na výkon trestu je odsúdený len čiastočne kritický k spáchanej trestnej činnosti, a tento postoj tak nemôže predstavovať prejav polepšenia, keď si odsúdený svoje protiprávne konanie a jeho dôsledky ani po vykonaní väčšej časti uloženého trestu odňatia slobody dostatočne nepripúšťa. Takto vypracované hodnotenie pritom prokurátor považuje za objektívne a súčasne poskytujúce dostatočný obraz o stupni nápravy odsúdeného, nakoľko aj zmena nazerania na vlastnú trestnú činnosť je jedným z výrazov polepšenia. Odsúdený tak len čiastočne preukazuje splnenie podmienok pre podmienčne prepustenie. O to navyiac v prípade, že ani samotný výkon trestu odsúdeným nebol bez závad, keď sa u neho vyskytol prípad porušenia interných predpisov, a to keď porušil zákaz predstierať ochorenia, úmyselne sa poškodzovať na zdraví a užívať nepredpísané lieky nepovolené lekárom. Možno tak konštatovať, že u odsúdeného vykonaný trest neplní len resocializačnú funkciu a funkciu individuálnej a generálnej prevencie, či morálneho odsúdenia, ale predovšetkým ochrannú funkciu, kedy sa ďalším výkonom trestu u menovaného odsúdeného zabezpečuje ochrana spoločnosti. Rozhodnutie okresného súdu o jeho podmienčnom prepustení z výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody na slobodu za súčasného uloženia skúšobnej doby preto nemožno vyhodnotiť ako vecne správne. Vzhľadom k povahe obzvlášť

závažnej trestnej činnosti, ktorej sa dopustil, spočívajúcej vo vražde človeka a v pokuse o vraždu ďalších dvoch osôb, by v prípade odsúdeného A. B. mala do popredia nepochybne vystúpiť represívna zložka trestu a zabezpečiť tak u neho ďalší výkon uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody, ktorý aby splnil svoj účel, mal by byť v tomto prípade uplatnený minimálne vo väčšom rozsahu. Vzhľadom na charakter spáchanej trestnej činnosti je prokurátor toho názoru, že náprava páchatela a celkové pozitívne pôsobenie na jeho osobu je aktuálne namieste len počas priameho výkonu trestu odňatia slobody, a teda penitenciárnym pôsobením, pričom jeho podmieneným prepustením by nedošlo k naplneniu jedného zo základných cieľov trestu, ktorým je v tomto prípade najmä ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov. U odsúdeného, ktorý program zaobchádzania plní len čiastočne, v súčasnej dobe ešte nie je daná dostatočná záruka, že na slobode povedie riadny život. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností podľa názoru prokurátora je potrebné v súčasnosti vo vykonávaní trestu pokračovať. Odsúdený A. B. aktuálne dôsledne nespĺňa všetky zákonom predpísané podmienky nevyhnutné pre formuláciu rozhodnutia o jeho podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, ktoré je potrebné splniť kumulatívne. V súčasnosti sú u neho prítomné významné pochybnosti o vedení riadneho života po jeho podmienenom prepustení a tiež i o neexistencii prijateľného rizika jeho recidívy, ktoré je naopak až príliš veľké, a z toho vyplývajúci záver, že u odsúdeného nemožno dôvodne predpokladať, že na slobode povedie riadny život. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam navrhuje, aby Krajský súd v Trenčíne podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. sťažnosťou napadnuté uznesenie Okresného súdu Trenčín č.k. 7Pp/54/23-99 zo dňa 28.05.2024 zrušil a súčasne podľa § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. návrh odsúdeného A. B. o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody ako nedôvodnú zamietol. Pokiaľ by mal však aj krajský súd za to, že u menovaného odsúdeného došlo k splneniu podmienok pre jeho podmienené prepustenie, odhládnuť od skutočnosti, že v tomto konkrétnom prípade bolo namieste určenie dlhšej skúšobnej doby, ako k tomu zo strany súdu došlo, podľa názoru prokurátora bolo namieste aj nariadenie probačného dohľadu nad odsúdeným za súčasného ustanovenia primeraných obmedzení a povinností za účelom umocnenia výchovného pôsobenia na odsúdeného s cieľom zabezpečenia, aby po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody viedol už len riadny život.

K podanej sťažnosti prokurátora doručil odsúdený Okresnému súdu Trenčín vyjadrenie, v ktorom uviedol, že podaná sťažnosť prokurátora nepoukazuje na nové skutočnosti, s ktorými by sa súd predtým nevysporiadal vo svojom rozhodnutí. Odsúdený poukázal pritom na závery súdu prvého stupňa, ktorý konštatoval splnenie tak materiálnych ako aj formálnych podmienok na jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený je názoru, že počas doterajšieho výkonu trestu preukázal polepšenie tým, že viedol riadny život a dodržiaval väzenský poriadok. Z vypracovaného hodnotenia navyiac vyplýva, že jeho správanie a vystupovanie je dlhodobo na požadovanej úrovni, bol 9 krát disciplinárne odmenený a naopak nebol disciplinárne potrestaný, ďalej bol pracovne zaradený a vždy kladne hodnotený a zapájal sa do činností pre všeobecný rozvoj ako aj do aktivít v rámci kultúrno osvetovej činnosti. Vo vzťahu k nedostatku v správaní zo dňa 15.11.2017 a taktiež vo vzťahu k jeho čiastočnej kritickosti k spáchanej trestnej činnosti má odsúdený za to, že súd vo svojom rozhodnutí sa dostatočným spôsobom vysporiadal s uvedenými skutočnosťami. A tak vzhľadom na celkové odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa týkajúce sa splnenia podmienok na podmienené prepustenie odsúdenému nepríde podaná sťažnosť prokurátora dôvodná. Prítom podaná sťažnosť prokurátora poukazuje predovšetkým len na nedostatky v jeho správaní zo dňa 15.11.2017 a ďalej na to, že je k spáchanej trestnej činnosti iba čiastočne kritický, z ktorých vyvodzuje skutočnosť, že náprava odsúdeného môže u odsúdeného nastať len v prípade priameho výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko program zaobchádzania plní iba čiastočne a teda v súčasnej dobe ešte nie je dostatočná záruka, že na slobode povedie riadny život. Toto tvrdenie podľa odsúdeného možno považovať len za čisto hypotetické a absolútne a ničím neodôvodnené a dôkazne nepodložené. Vzhľadom na uvedené navrhuje, aby Krajský súd v Trenčíne predmetnej sťažnosti nevyhovel a túto zamietol ako nedôvodnú a potvrdil správnosť a zákonnosť uznesenia Okresného súdu Trenčín sp. zn. 7Pp/54/2024 zo dňa 28.05.2024.

Krajský súd v Trenčíne, ako súd nadriadený súdu prvého stupňa, primárne zistiac, že podaná sťažnosť je prípustná (§ 185 Tr. por.), bola podaná oprávnenou osobou (§ 186 Tr. por.) a v zákonom stanovenej lehote (§ 187 Tr. por.), na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie, ktoré týmto výrokom predchádzalo, pričom dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora nie je dôvodná.

Súd prvého stupňa správne procesne postupoval, keď o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody rozhodoval na verejnom zasadnutí, na vykonanie ktorého mal splnené všetky zákonné podmienky. Odsúdený tu mal možnosť vyjadriť sa k priebehu svojho výkonu trestu odňatia slobody, ako aj k dôvodom, pre ktoré navrhoval svoje podmiennečné prepustenie.

K splneniu zákonných podmienok pre podmiennečné prepustenie podľa § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. krajský súd uvádza, že splnenie formálnej podmienky z pohľadu dĺžky doteraz vykonaného trestu odňatia slobody bolo preukázané. Odsúdený ku dňu 16.12.2023 vykonal viac ako 3/4 z uloženého trestu odňatia slobody (ďalej len „trest odňatia slobody“).

Pokiaľ ide o sťažnostné námietky prokurátorky v tom smere, že u odsúdeného neboli splnené obidve materiálne podmienky pre jeho podmiennečné prepustenie, s týmito sa krajský súd po preskúmaní veci nestotožnil, pričom v plnom rozsahu poukazuje na správne a najmä vyčerpávajúce odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa. K tomu krajský súd dodáva, že splnenie týchto zákonných podmienok je predmetom dokazovania na verejnom zasadnutí a v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Tr. por. súd hodnotí dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu, a to jednotlivo i v ich súhrne.

Teda v zhode s názorom súdu prvého stupňa krajský súd jednak vyhodnotil správanie sa odsúdeného počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody a plnenie jeho povinností ako prejav polepšenia, čím bola u neho splnená prvá materiálna podmienka.

Hodnotenie ústavu na výkon trestu svedčí pre záver, že odsúdený doteraz vykonával trest odňatia slobody v podstate príkladne, s bezkonfliktným a vzorovým správaním. I keď je u neho evidovaný jeden poznatok o nevhodnom správaní zo dňa 15.11.2017, tento poznatok bol iba ojedinelý a navyše bol podľa názoru krajského súdu vyvážený jeho deviatimi disciplinárnymi odmenami.

Vo vzťahu k čiastočne kritickému postojovi odsúdeného k spáchanej trestnej činnosti, krajský súd uvádza, že odsúdený si z hľadiska svojho vyjadrenia pred súdom prvého stupňa dostatočne uvedomuje, čo spravil, pričom všetko oľutoval a vyjadril odhodlanie viesť do budúcnosti riadny život. K tomu je ďalej nutné uviesť, že program zaobchádzania u odsúdeného bol mimo iné zameraný na uvedomenie si škodlivosti svojho protiprávneho konania a zbavení sa negatív, ktoré sa viažu k jeho osobe a pre ktoré sa dostal do výkonu trestu odňatia slobody. Odpoveď do akej miery bol stanovený program zaobchádzania u odsúdeného úspešný pritom v primeranom rozsahu opisujú závery vypracovaného znaleckého posudku č. 3/2024 vypracovanom C. G. G., podľa ktorých odsúdený má aktuálne úplne primerané porozumenie spoločenským konvenciam, má vedomosť a rozlišuje spoločenské a morálne kritéria a normy, nemá protispoločenské ambície a nestotožňuje sa s kriminálnymi hodnotami. Je si vedomý svojej zodpovednosti pri trestnom čine ako aj jeho následkov. A tak s ohľadom na uvedené závery znaleckého posudku a v súlade s názorom súdu prvého stupňa nepovažuje ani krajský súd ústavom uvádzanú racionalizáciu trestného činu za prejav nepolepšenia sa odsúdeného. Navyše podľa názoru krajského súdu len čiastočne kritický postoj odsúdeného k spáchanej trestnej činnosti nemôže byť jediným dôvodom pre záver, že by nespĺňal prvú materiálnu podmienku pre podmiennečné prepustenie. Krajský súd tak dospel k záveru, že doterajší čas strávený vo výkone trestu odňatia slobody odsúdený využil na to, aby si uvedomil škodlivosť svojho konania, pre ktoré sa „ocitol“ vo výkone trestu odňatia slobody, pričom prejavil odhodlanie zmeniť svoj život, k čomu mu môžu napomôcť aj pozitívne rodinné vzťahy, resp. rodinné a sociálne zázemie.

Pokiaľ ide o splnenie druhej materiálnej podmienky, aj krajský súd dospel k záveru, že všetky vyššie uvedené pozitívne „poznatky“ o odsúdenom sú pozitívnymi predpokladmi pre úspešnú resocializáciu odsúdeného a výrazne znižujú riziko opätovného spáchania trestnej činnosti. Tieto poznatky sú podľa názoru krajského súdu významnejšieho charakteru ako konštatovanie ústavu na výkon trestu v hodnotení, že odsúdený len čiastočne plní stanovený program zaobchádzania, resp. len čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie práve len pre vyššie konštatovaný čiastočne kritický postoj k trestnej činnosti.

Napokon aj ústav na výkon trestu odporučil odsúdeného podmiennečne prepustiť s (probačným) dohľadom, a to pri konštatovaní, že riziko recidívy trestnej činnosti je u neho nízke a resocializačná prognóza je u neho priaznivá. Vo vzťahu k osobe odsúdeného totiž ani podľa názoru krajského súdu

nemožno konštatovať, že by mohla byť jeho náprava podstatne sťažená. Odsúdený bol doposiaľ len jedenkrát súdne trestaný vyššie uvedeným rozsudkom. Teda vo výkone trestu odňatia slobody je prvýkrát.

Pri komplexnom vyhodnotení všetkých vyššie uvedených skutočností aj krajský súd dospel k záveru, že odsúdený nebude po prepustení na slobodu odkázaný na páchanie trestnej činnosti. Tiež sa krajský súd stotožnil s konštatovaním súdu prvého stupňa, že riziko recidívy je u odsúdeného eliminované jeho úprimným odhodlaním viesť po prepustení na slobodu už riadny život.

Preto je aj podľa názoru krajského súdu možné a dôvodné dať odsúdenému šancu preukázať, že sa napravil pred vykonaním celého trestu odňatia slobody. Z pohľadu vyššie uvedených skutočností a dôvodov sťažnosti prokurátora krajský súd nevidí „rozumný dôvod,“ pre ktorý by zhodu v názore ústavu na výkon trestu a súdu prvého stupňa na možnosť podmieneného prepustenia odsúdeného bolo potrebné odmietnuť.

Prokurátorovi je síce možné dať za pravdu, že neexistuje „záruka,“ že odsúdený bude viesť na slobode riadny život, ale takúto istotu súdy rozhodujúce o podmienenom prepustení prakticky nemajú ani nemôžu mať nikdy. Súčasne ale nebolo možné prisvedčiť prokurátorovi v tom, že pre takýto záver nebolo možné mať ani dôvodný predpoklad. Z písomného odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa, vrátane vyššie uvedených dôvodov rozhodnutia krajského súdu, práve naopak takýto dôvodný predpoklad jednoznačne vyplýva.

Krajský súd považuje aj určenie skúšobnej doby v trvaní 5 rokov za primerané a zákonné najmä vzhľadom na povahu spáchanej trestnej činnosti a tiež ostávajúci zvyšok trestu odňatia slobody (do 16.06.2026). Takto súdom prvého stupňa „určené podmienky“ podmieneného prepustenia sú spôsobilé dovŕšiť nápravu odsúdeného aj na slobode a podľa názoru krajského súdu sú schopné dostatočne eliminovať možnosti opakovania protiprávneho konania odsúdeného, a to pod hrozbou vykonania si zvyšku trestu odňatia slobody.

Z takto rozvedených dôvodov rozhodol krajský súd tak, že sťažnosť prokurátora ako nedôvodnú zamietol podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por., pretože odsúdený spĺňal všetky zákonné podmienky na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.